

V Bruseli 17. decembra 2025
(OR. en)

16981/25

STATIS 106

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 16. decembra 2025

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2025) 766 final

Predmet: SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o štatistike zostavenej podľa nariadenia (ES) č. 2150/2002 o štatistike o odpadoch a jej kvalite

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 766 final.

Príloha: COM(2025) 766 final

V Bruseli 16. 12. 2025
COM(2025) 766 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o štatistike zostavenej podľa nariadenia (ES) č. 2150/2002 o štatistike o odpadoch a jej kvalite

1. Úvod

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2150/2002 z 25. novembra 2002 o štatistike o odpadoch¹ (ďalej len „nariadenie“) sa vytvára rámec pre vypracovávanie štatistík o odpadoch v Európskej únii (EÚ). V článku 8 ods. 1 nariadenia sa stanovuje:

Do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, a potom každé tri roky predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o štatistikách zostavených podľa tohto nariadenia a najmä o ich kvalite a o záťaži pre podniky.

Toto je siedma správa, ktorou sa plní táto povinnosť. Predchádzajúce správy boli uverejnené v rokoch 2008², 2011³, 2014⁴, 2016⁵, 2020⁶ a 2022⁷.

Táto správa sa vzťahuje na vykazované obdobie od roku 2020 do roku 2022 (údaje za referenčný rok), za ktoré členské štáty zaslali údaje v roku 2022, resp. 2024.

2. Nariadenie o štatistike o odpadoch

V [nariadení](#) sa stanovuje rámec pre vypracovávanie štatistík EÚ o vzniku, zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadov.

Zabezpečuje sa ním, aby sa údaje o odpadoch zhromažďovali a vykazovali jednotným spôsobom v členských štátoch EÚ a krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), čím sa zvyšuje presnosť, spoľahlivosť a porovnateľnosť štatistík o odpadoch. Nariadením sa podporuje transparentnosť a poskytuje prístup k údajom o odpadoch pre tvorcov politik, výskumníkov a širokú verejnosť.

Členské štáty musia zhromažďovať údaje o vzniku odpadov (podľa hospodárskej činnosti, domácností a iných zdrojov), spracovaní odpadov (recyklácia, zhodnocovanie, zneškodňovanie atď.) a odpadovom hospodárstve (vrátane prepravy odpadu a obchodu s ním) a predkladať ich Komisii (Eurostatu) každé dva roky do 18 mesiacov od konca referenčného roka⁸.

Eurostat zverejňuje údaje o odpadoch používateľsky ústretovým spôsobom, ktorý umožňuje ľahký prístup a porovnanie medzi členskými štátmi.

Okrem štatistiky o vzniku a spracovaní odpadov sa údajmi zhromaždenými prostredníctvom nariadenia podporuje aj štatistika o politických témach, ako je obehové hospodárstvo⁹ a ciele udržateľného rozvoja¹⁰.

¹ Ú. v. ES L 332, 9.12.2002, s. 1. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2150/2010-10-18>.

² KOM(2008) 355 v konečnom znení, 13.6.2008.

³ KOM(2011) 131 v konečnom znení, 17.3.2011.

⁴ COM(2014) 79 final, 14.2.2014.

⁵ COM(2016) 701 final, 3.11.2016.

⁶ COM(2020) 54 final, 14.2.2020.

⁷ COM(2022) 719 final, 15.12.2022.

⁸ Časť 7 ods. 2 príloh I a II k nariadeniu (ES) č. 2150/2002.

⁹ [Rámec monitorovania – obehové hospodárstvo – Eurostat](#).

¹⁰ [Informácie o údajoch – Ciele udržateľného rozvoja – Eurostat](#).

3. Činnosti od poslednej správy

3.1. Zmeny vo formáte podávania správ

Členské štáty zasielajú Komisii (Eurostatu) okrem údajov, ktoré vykazujú podľa nariadenia, aj správu o kvalite. Od zberu údajov v roku 2024 bol formát správy o kvalite aktualizovaný na jednotnú integrovanú štruktúru metaúdajov (ďalej len „SIMS“)¹¹, čo je štandardizovaný rámec na podávanie správ, v ktorom sa integrujú metaúdaje a informácie o kvalite v harmonizovanom formáte s použitím medzinárodnej technickej normy (SDMX). Táto aktualizácia poskytuje podrobnejšiu a spoľahlivejšiu štruktúru, ktorá je v súlade s osvedčenými postupmi v rôznych štatistických oblastiach. Správa o kvalite navyše obsahuje novú tabuľku na posúdenie problémov s pokrytím, umožňuje identifikovať medzery v evidencii odpadov a zlepšiť celkovú presnosť odhadov vzniku odpadov.

3.2. Zasadnutia pracovnej skupiny pre štatistiku o odpadoch

S cieľom rozvíjať porovnateľnosť a kvalitu údajov Eurostat každoročne organizuje zasadnutia [pracovnej skupiny pre štatistiku o odpadoch](#), ktorej členmi sú národní experti z národných štatistických úradov členských štátov EÚ, krajín EZVO a kandidátskych krajín. Od poslednej správy (v roku 2022) sa každoročne konali zasadnutia v trvaní jeden a pol dňa, na ktorých pracovná skupina diskutovala o obehovom hospodárstve, vykazovaní komunálneho odpadu, poľnohospodárskeho odpadu, čistiarenskeho kalu a minerálneho odpadu a o [príručke Eurostatu na rok 2024](#).

3.3. Návštevy krajín

Komisia (Eurostat) uskutočňuje dvojstranné návštevy krajín s cieľom prediskutovať technické otázky a lepšie pochopiť použitú metodiku a jej vplyv na porovnateľnosť údajov. Od poslednej správy sa uskutočnili štyri návštevy v týchto krajinách: Holandsko, Španielsko, Fínsko a Bulharsko. Návštevy boli zamerané na údaje vykazované podľa nariadenia a v prípade potreby sa počas nich riešili aj ďalšie toky odpadu (t. j. odpad z potravín, batérie, elektronický a elektrický odpad a vozidlá po skončení životnosti). Takéto návštevy zlepšujú komunikáciu a umožňujú výmenu názorov s príslušnou krajinou v oblasti metodiky, čím umožňujú lepšie pochopiť procesy a výzvy každej krajiny v súvislosti so štatistikou o odpadoch. Okrem toho návštevy predstavujú rýchlejší a efektívnejší spôsob diskusie a riešenia zložitých problémov.

¹¹ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2023/397 zo 17. februára 2023 o referenčných metaúdajoch a správach o kvalite pre Európsky štatistický systém, ktorým sa nahrádza odporúčanie 2009/498/ES o referenčných metaúdajoch pre Európsky štatistický systém (Ú. v. EÚ L 53, 21.2.2023; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/397/oj>).

3.4. Kvalita údajov zaslaných od poslednej správy

3.4.1. Včasnosť

Dodržiavanie termínu na podávanie správ v súvislosti so zberom údajov za referenčné roky 2020 a 2022 zostalo v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi stabilné.

Súbory údajov o vzniku a spracovávaní odpadov boli vo všeobecnosti predložené načas. Za referenčný rok 2020 predložilo svoje údaje načas 25 členských štátov a jedna krajina EHP, zatiaľ čo za referenčný rok 2022 dodržalo termín na predloženie údajov 21 členských štátov a dve krajiny EHP.

V niektorých krajinách však došlo k oneskoreniu pri zasielaní údajov za referenčný rok 2022. Krajiny predložili správy o kvalite aj po stanovenom termíne, pričom dve krajiny EÚ ešte stále nepredložili správu o kvalite, čo mohlo byť spôsobené novým formátom správy o kvalite, ktorý bol zavedený v tomto roku. Údaje predložilo dobrovoľne aj šesť krajín západného Balkánu (Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Albánsko, Srbsko a Kosovo*) a Turecko, pričom štyri krajiny predložili úplné súbory údajov a správy o kvalite načas. Eurostat zaslal upozornenia a zasiahol v prípadoch nepredloženia údajov. Overené údaje boli zverejnené v online databáze Eurostatu za referenčné roky 2018, 2020 a 2022 spolu s článkami [Statistics Explained](#) (Štatistika v kocke) a ďalšími informačnými produktmi¹².

3.4.2. Úplnosť

Údaje o vzniku odpadov sú od roku 2010 podstatne úplnejšie. Výrazne sa znížil počet chýbajúcich údajov a krajín, ktoré zaslali neúplné odpovede, pričom žiadna krajina EÚ a EHP neuviedla chýbajúce údaje za oba referenčné roky. Šesť krajín západného Balkánu (Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Albánsko, Srbsko a Kosovo) a Turecko predložili aj svoje správy o vzniku odpadov za referenčný rok 2022.

K podobnému zlepšeniu došlo aj v prípade údajov o spracovaní odpadov, pričom za referenčné roky 2020 a 2022 neboli vykázané žiadne chýbajúce údaje. Niektoré krajiny však vykazujú dôverné údaje, čo si vyžaduje dodatočné sekundárne dôverné zaobchádzanie, aby sa zabránilo odvodu citlivých vnútroštátnych údajov z dôverných údajov. Týmto postupom sa zabezpečuje ochrana dôverných informácií a zároveň sa umožňuje zverejňovanie súhrnných údajov.

3.4.3. Relevantnosť

Súbor údajov poskytuje komplexné informácie o vyprodukovaných odpadoch a ich spracovávaní. Klasifikuje odpady podľa látky a odvetvia činnosti, pričom sa zameriava predovšetkým na odpadové hospodárstvo. Neriešia sa v ňom však v plnej miere odpady ako

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

¹² Nové položky (ref. rok: 2022): <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241017-1> ukazovatele odpadového hospodárstva: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_management_indicators.

zdroj, pretože má obmedzenia vrátane nedostatku údajov o miere recyklácie, dovoze a vývoze odpadov a predbežných fázach spracovania. Okrem toho majú vlastnosti odpadov dynamickú povahu a existuje možnosť, že látky budú započítané dvakrát. Oba tieto faktory môžu mať vplyv na presnosť. Hoci sú tieto údaje užitočné pri riadení infraštruktúry odpadového hospodárstva, tieto nedostatky znamenajú, že nie sú úplne vhodné na monitorovanie postupov obehového hospodárstva.

3.4.4. Presnosť

Presnosť údajov o vzniku odpadov sa zabezpečuje prostredníctvom komplexného prístupu, ktorým sa kombinuje štatistika zo všetkých hospodárskych odvetví a domácností vrátane sekundárneho odpadu a malých podnikov. S cieľom odstrániť prípadné medzery v pokrytí boli údaje doplnené o informácie z administratívnych zdrojov alebo odhadov. V posledných rokoch sa prejavuje trend väčšieho spoliehania sa na administratívne zdroje, pričom štatistické výberové zisťovania sa používajú selektívnejšie na zber dopĺňujúcich údajov a vyplnenie zostávajúcich medzier.

Tento prístup je účinný a efektívny, pretože využíva dostupné administratívne údaje a údaje z cieľných zisťovaní na získanie vysokokvalitných údajov o vzniku odpadov. Pri tejto metóde sa využívajú silné stránky oboch zdrojov údajov. To znamená, že je v súlade s Kódexom postupov pre európsku štatistiku, ktorým sa podporuje využívanie existujúcich zdrojov údajov a minimalizácia zaťaženia respondentov. Výsledkom je zvýšenie presnosti a spoľahlivosti údajov o vzniku odpadov, čo poskytuje spoľahlivý základ pre informované rozhodovanie. Kontroly správ o kvalite Eurostatu, ktorými sa porovnávajú údaje z obchodného registra s údajmi zo systému vykazovania odpadov, pomohli zvýšiť spoľahlivosť. Hoci je miera odpovedí nízka, rozdiely v súboroch údajov naznačujú, že množstvo vyprodukovaného odpadu je podhodnotený o menej ako 10 %. K nepresnostiam môže dochádzať v dôsledku nesprávnej agregácie v rámci kódov NACE, čo môže znamenať, že odpady z domácností sú nadhodnotený.

Celkovo možno konštatovať, že hoci niektoré obmedzenia pretrvávajú, kvalita údajov sa neustále zlepšuje a vyvíja sa úsilie na riešenie zostávajúcich problémov a zabezpečenie presnejších a porovnateľnejších údajov o vzniku odpadov.

3.4.5. Prístupnosť a zrozumiteľnosť

V súlade s nariadením sa štatistika o odpadoch sprístupňuje prostredníctvom [komplexnej databázy](#) a [jasných a stručných článkov](#) na webovom sídle Eurostatu. Databáza umožňuje používateľom vytvárať prispôbené súbory na prevzatie a poskytuje integrované metaúdaje a správy o kvalite pre lepšie pochopenie. Spätná väzba od používateľov naznačuje vysokú spokojnosť s dostupnosťou údajov, pričom väčšina otázok sa týkala skôr interpretácie zverejnených čísel ako prístupu k údajom, čo naznačuje, že databáza Eurostatu je používateľsky ústretový a intuitívny zdroj informácií. Poskytovaním jednoduchého prístupu k štatistike o odpadoch umožňuje Eurostat zainteresovaným stranám v celej EÚ prijímať informované rozhodnutia a podporuje transparentnosť v sektore odpadového hospodárstva.

3.4.6. Porovnateľnosť

Vďaka spoločným vymedzeniam pojmov a klasifikáciám sú údaje v jednotlivých krajinách vo všeobecnosti dobre porovnateľné. Problémy však pretrvávajú, a to najmä v prípade údajov o nebezpečnom odpade, kde môže byť v právnych predpisoch jednotlivých krajín odlišne vymedzený pojem „nebezpečnosť“. Porovnávanie medzi jednotlivými krajinami sťažuje aj dominancia minerálneho odpadu, ktorý tvorí približne dve tretiny celkového odpadu. Na zmiernenie tohto problému Eurostat zverejňuje údaje pre ukazovateľ „Odpad okrem hlavných zdrojov minerálneho odpadu“, ktorý pomáha presnejším porovnaniam medzi jednotlivými krajinami.

Väčšina členských štátov pokračuje v zlepšovaní kvality a efektívnosti údajov prostredníctvom zlepšeného zberu údajov a metód. Tieto zlepšenia však môžu spôsobiť prerušenia v časových radoch, ktoré členské štáty riešia revíziou súborov údajov a informovaním používateľov o všetkých revíziách. Eurostat tieto výpadky označuje v súboroch údajov, ktoré zverejňuje.

3.4.7. Koherentnosť

Štatistika o odpadoch vykazuje vysoký stupeň koherentnosti, čo je miera jej schopnosti kombinovať sa rôznymi spôsobmi a na rôzne účely. Koherentnosť sa hodnotí v troch rozmeroch: koherentnosť s národnými účtami, iná prierezová koherentnosť a vnútorná koherentnosť. V prípade štatistiky o odpadoch sa vnútorná koherentnosť zabezpečuje prostredníctvom dôslednej transformácie nespracovaných údajov na výstupy.

Pokiaľ ide o prierezovú koherentnosť, sú zavedené postupy overovania na porovnávanie štatistiky o odpadoch s inými relevantnými súbormi údajov, ako je napr. odpad z [elektrických a elektronických zariadení \(OEEZ\)](#), [obalov](#) a [odpad z potravín](#). Hoci tieto postupy pomáhajú znižovať nekonzistentnosti, niektoré nezrovnalosti pretrvávajú, a to najmä v dôsledku rozdielov v oddeleniach, ktoré údaje pripravujú.

Koherentnosť s národnými účtami však dobre ilustrujú vzťahy medzi vznikom odpadov a sociálno-ekonomickými ukazovateľmi, ako je HDP na obyvateľa a verejné výdavky na odpadové hospodárstvo. Údaje napríklad ukazujú pozitívnu koreláciu medzi vznikom odpadov na obyvateľa a HDP na obyvateľa. Vzťah medzi vznikom odpadov a výdavkami na odpadové hospodárstvo je však menej jasný, pričom jednotlivé krajiny vykazujú odlišné vzorce.

Okrem toho, keďže v súbore ukazovateľov odpadového hospodárstva sa kombinujú údaje o spracovaní zozbierané podľa nariadenia s údajmi o dovoze/vývoze zo štatistiky medzinárodného obchodu (databáza COMEXT) alebo z vnútroštátnych zdrojov, hodnotí sa aj koherentnosť so štatistikou medzinárodného obchodu s tovarom. Tieto zistenia zdôrazňujú zložitosť vzťahov medzi vznikom odpadov, hospodárskou činnosťou a vplyvom na životné prostredie, ako aj význam pokračujúceho úsilia o zlepšenie koherentnosti a konzistentnosti údajov.

3.5. Analýza údajov

Zber údajov v roku 2022 poskytol cenné informácie o trendoch a vývoji v oblasti vzniku odpadov a nakladania s nimi. Z údajov predovšetkým vyplynulo, že množstvo odpadov z domácností a podobných odpadov sa neustále a kontinuálne znižuje¹³ a takisto výrazne klesá priame skládkovanie tohto toku odpadu. Okrem toho sa zvýšil triedený zber niektorých tokov odpadu z domácností, napríklad skla, plastov a biologického odpadu.

Hoci z údajov vyplynula uspokojivá úroveň kvality, zistili sa možnosti zlepšenia, najmä pokiaľ ide o toky odpadu, ako je čistiarenský kal, poľnohospodársky odpad a stavebný odpad. Eurostat zlepšil svoje usmernenie s cieľom riešiť nejednotnú klasifikáciu ťažobného odpadu v jednotlivých krajinách.

Analýzou sa takisto objasnili výzvy, ktorým čelí obehové hospodárstvo, najmä pokiaľ ide o toky plastového a textilného odpadu. Zistili sa výrazné rozdiely v produkcii a spôsoboch spracovania na obyvateľa, pričom niektoré krajiny sa pre obmedzené domáce recyklačné kapacity vo veľkej miere spoliehajú na vývoz alebo skládkovanie. Tieto zistenia poukazujú na potrebu zlepšiť infraštruktúru, znížiť závislosť od vývozu a harmonizovať vymedzenia pojmov.

Na riešenie týchto problémov Eurostat rozšíril dotazník o dobrovoľné vykazovanie dovozu/vývozu odpadu a ďalších relevantných kategórií, aby sa zosúladiť vznik a spracovanie odpadov. Zvýši sa tým nielen kvalita odhadov, ale poskytnú sa aj cenné poznatky v kontexte obehového hospodárstva.

3.6. Administratívne zaťaženie

Požiadavky na vykazovanie štatistiky o odpadoch predstavujú administratívne zaťaženie pre pôvodcov odpadu a podniky špecializované na odpadové hospodárstvo. V súlade s nariadením môžu malé spoločnosti (s menej ako 10 zamestnancami)¹⁴ zmierniť toto zaťaženie nahradením vykazovania údajmi, ktoré zbierajú priamo členské štáty.

Členské štáty používajú rôzne prístupy k zberu údajov vrátane zisťovaní, administratívnych údajov alebo kombinácie zisťovaní a administratívnych údajov. V administratívnych údajoch sa kombinujú údaje zozbierané na iné účely, napríklad na účely zdaňovania, monitorovania životného prostredia alebo nakladania s odpadmi na vnútroštátnej úrovni.

¹³ Odpad, ktorý nevzniká v domácnostiach, ale svojím zložením sa podobá odpadu z domácností. Typickým príkladom je odpad z malých podnikov, kancelárií, škôl a verejných zariadení, ako sú parky, ktoré produkujú podobné druhy odpadu ako domácnosti.

¹⁴ Vylúčenie malých podnikov zo zisťovaní sa rieši rôznymi spôsobmi. Niektoré krajiny uskutočňujú výberové zisťovania s účasťou malých podnikov a extrapolujú ich výsledky. Väčšina krajín však malé podniky úplne vylučuje v súlade s článkom 3 ods. 2 nariadenia, ktorý umožňuje vylúčiť zo zisťovaní podniky s menej ako 10 zamestnancami, pokiaľ sa významnou mierou nepodieľajú na vzniku odpadov. Hodnoty však možno aj extrapolovať použitím faktorových modelov odhadov. Krajiny zaviedli rôzne prahy na vylúčenie podnikov z prieskumov – väčšinou sú vymedzené na základe počtu zamestnancov alebo množstva odpadu vzniknutého za rok. Niektoré krajiny obe uvedené kritériá kombinujú s cieľom zabezpečiť, aby sa v prípade prekročenia stanovenej prahovej hodnoty na vznik odpadov vzťahoval zber údajov aj na malé podniky.

Na zabezpečenie zberu presných údajov poskytuje Eurostat technickú pomoc a odbornú prípravu národným zostavovateľom, zberateľom údajov aj respondentom.

Treba poznamenať, že približne v 12 členských štátoch sa zber údajov opiera o administratívne údaje, zatiaľ čo päť členských štátov využíva štatistické zisťovania. Zároveň bolo konštatované, že čoraz viac krajín uplatňuje kombinovaný prístup.

Dotazník vyplnilo približne 6 325 respondentov, pričom každý z nich strávil vyplnením dotazníka menej ako hodinu. Pokiaľ ide o odhad nákladov, na základe komplexnej analýzy správ o kvalite a údajov zo zisťovaní predstavuje celkové zaťaženie podnikov v celej EÚ približne 2,2 milióna EUR (v priemere 186 000 EUR na členský štát za rok).

V súlade s úsilím Komisie znížiť administratívne zaťaženie a zjednodušiť požiadavky na podávanie správ sa zdá, že súčasný dotazník je vyvážený a primeraný sledovaným cieľom. Využívanie administratívnych údajov a kombinovaných prístupov členskými štátmi prispieva k minimalizácii zaťaženia pôvodcov odpadu a podnikov. Celkovo sa zdá, že existujúce požiadavky na vykazovanie štatistiky o odpadoch sú účinné pri zbere potrebných údajov a zároveň zachovávajú administratívne zaťaženie na minimálnej úrovni, čím podporujú cieľ Komisie znížiť zaťaženie a zjednodušiť ho.

4. Opatrenia na zlepšenie

S cieľom zlepšiť číselné údaje vykazované podľa nariadenia sa Eurostat usiloval o účinné a rýchle riešenie, ktoré by riešilo kľúčové informačné potreby moderného odpadového hospodárstva, najmä na monitorovanie prechodu na obehové hospodárstvo a výpočet miery recyklácie, čo sú kľúčové ukazovatele na posúdenie pokroku pri dosahovaní cieľov EÚ v oblasti životného prostredia a efektívneho využívania zdrojov.

Eurostat sa zameril na vývoj dodatočného modulu o zosúladení vzniku a spracovania odpadov, vďaka ktorému sú údaje o odpadoch relevantnejšie a komplexnejšie. Modul obsahuje päť podrobných tabuliek, v ktorých sa sleduje tok odpadu od jeho vzniku po spracovanie, pričom zahŕňajú dovoz a vývoz, predprípravné spracovanie, tepelné spracovanie a materiálové zhodnocovanie. Tento prístup poskytuje podrobnejšie informácie o tokoch odpadu a umožňuje presný výpočet miery recyklácie a zhodnocovania jednotlivých druhov odpadu.

Napriek obmedzenému vykazovaniu tohto dobrovoľného modulu v kolách podávania správ v rokoch 2022 a 2024 Eurostat použil najkomplexnejšie predložené údaje na vytvorenie Sankeyových diagramov, ktoré poskytujú vizuálne znázornenie tokov odpadu a identifikujú chýbajúce údaje. Tieto diagramy v kombinácii s konzultáciami s najúspešnejšími krajinami priniesli niektoré údaje a pripravili pôdu pre spoľahlivejšie a komplexnejšie podávanie správ v budúcnosti.

S cieľom analyzovať obehové hospodárstvo a zjednodušiť monitorovanie recyklácie a materiálového zhodnocovania jednotlivých tokov odpadu Eurostat zaviedol účty týkajúce sa odpadov, metodický rámec a prístup na integráciu údajov s rôznou úrovňou podrobnosti a z viacerých zdrojov.

5. Závěry

Údaje zozbierané podľa tohto nariadenia predstavujú komplexný a spoľahlivý zdroj informácií o vzniku a spracovaní odpadov v EÚ za obdobie od roku 2002 do roku 2022.

Údaje sa vo všeobecnosti predkladajú načas a sú dostatočne kvalitné na to, aby sa mohli považovať za spoľahlivé a presné. Kvalita súboru údajov do veľkej miery závisí od metodiky jednotlivých krajín, ktorá sa s každým cyklom zberu údajov neustále zlepšuje. K tomuto zlepšeniu prispelo niekoľko faktorov: rastúce spoliehanie sa na administratívne údaje, čím sa znižuje závislosť od extrapolácie, a neustály pokrok, ktorý sa dosahuje pri overovaní údajov, spolu s výmenou s členskými štátmi prostredníctvom usmernení, pracovných skupín a návštev krajín.

Tieto údaje však majú svoje obmedzenia ako informácie o obehovom hospodárstve a využívaní odpadu ako zdroja, a to z dôvodu nedostatkov v údajoch o predprípravnom spracovaní, reklasifikácii odpadu a medzinárodnom obchode s odpadom, čo obmedzuje dostupnosť komplexných informácií nad rámec konečného spracovania a zneškodňovania. Eurostat spolu s pracovnou skupinou podnikol kroky na zavedenie dodatočného modulu, ktorý sa zbiera dobrovoľne, keďže nie je súčasťou nariadenia; žiaľ, miera odpovedí bola veľmi nízka z dôvodu obmedzených zdrojov na úrovni členských štátov, a preto tieto údaje zatiaľ nemožno použiť.

Keďže EÚ zavádza povinnosť podávať správy o odpadoch pre konkrétne toky odpadov (napríklad batérie¹⁵, elektronický odpad¹⁶, odpad z potravín¹⁷ a odpad z obalov¹⁸) na základe rôznych odvetvových smerníc a nariadení, k dispozícii je viac informácií o týchto druhoch odpadov. Nariadenie však zostáva jediným oficiálnym podávaním správ členskými štátmi Komisii s úplným pokrytím všetkých druhov odpadov. Ide o základný nástroj na meranie materiálových tokov v obehovom hospodárstve. V nariadení sa nedostatočne merajú toky od zberu odpadu po jeho spracovanie, a to najmä, ale nielen, v prípade cezhraničných tokov odpadu. Zlepšenie údajov v tejto oblasti je nevyhnutné na zachovanie úplnosti informácií o obehovom hospodárstve a relevantnosti súborov údajov z nariadenia pre analýzu údajov.

Okrem toho by sa mohol preskúmať potenciál na zlepšenie koherentnosti štatistiky o odpadoch prostredníctvom krížovej kontroly so štatistikou zahraničného obchodu a platobnej bilancie. Nemalo by to pre členské štáty znamenať žiadne dodatočné zaťaženie pri podávaní správ a identifikovali by sa tým oblasti, v ktorých by sa v budúcnosti mohla zlepšiť metodika medzinárodných tokov odpadu, čím by sa zvýšila celková kvalita a spoľahlivosť štatistiky o odpadoch.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch (Ú. v. EÚ L 266, 26.9.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/66/2018-07-04>).

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/2024-04-08>).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2024-02-18>).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/40 z 19. decembra 2024 o obaloch a odpade z obalov, o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2019/904 a o zrušení smernice 94/62/ES (Ú. v. EÚ L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj>).

Napriek obmedzeniam zostávajú údaje zasielané podľa nariadenia jediným zdrojom komplexného a holistického prehľadu o nakladaní s odpadom vo všetkých hospodárskych odvetviach a domácnostiach v EÚ. Poskytujú jedinečný a presný obraz hospodárskeho vývoja vrátane trendov v oblasti vzniku a spracovania odpadov.